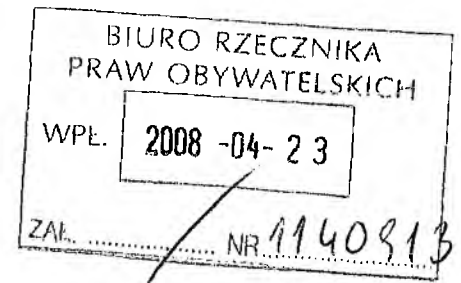

RPO-585493/08

Warszawa, dnia 23.04.2008 r.

RPO-585493-VII-713/08

2008 -04- 23

Informacja
o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich
w Zakładzie Karnym w Białej Podlaskiej

1. Wprowadzenie

Działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniach 31.03.2008 r. i 01.04.2008 r. do Zakładu Karnego w Białej Podlaskiej, przy ul. Prostej 33 (zwanego dalej Zakładem) udali się następujący pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w Warszawie:

- mgr Ewa Dawidziuk – starszy radca,
- mgr Przemysław Kazimirski – specjalista,
- mgr Zbigniew Kuźma - główny specjalista.

Celem wizyty było sprawdzenie stopnia poszanowania praw osób pozbawionych wolności oraz ocena skutków przeludnienia w tym Zakładzie.

2. Informacje ogólne

Podczas pobytu w Zakładzie Karnym w Białej Podlaskiej, pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich:

- obejrzeni teren i pomieszczenia Zakładu, w tym większą część cel mieszkalnych we wszystkich oddziałach mieszkalnych, celę zabezpieczającą oraz celę do wykonywania kary umieszczenia w celi izolacyjnej, bibliotekę, sale widzeń, tereny spacerowe, pomieszczenia przeznaczone do działalności KO, kaplicę więzienną,

ambulatorium, kantinę, kuchnię, pralnię, kotłownię oraz szatnię dla funkcjonariuszy;

- przy pomocy ankiety przeprowadzili rozmowy w cztery osoby z 40 losowo dobranymi osadzonymi, mając na uwadze przede wszystkim ich poglądy na temat poszanowania przysługujących im praw;
- przeprowadzili rozmowy z 3 osadzonymi, którzy w okresie ostatnich 6 miesięcy odbywali karę umieszczenia w celi izolacyjnej;
- przeprowadzili rozmowy z 4 cudzoziemcami przebywającymi w Zakładzie ukierunkowane na problemy związane z ich szczególną sytuacją w polskiej jednostce penitencjarnej;
- sprawdzili stan realizacji zaleceń, jakie zostały wydane po wizytacji jednostki przeprowadzonej przez pracowników BRPO w 1994 r.

Swoje wstępne ustalenia pracownicy biura Rzecznika Praw Obywatelskich przedstawili dyrektorowi Zakładu Karnego ppłk. mgr. Bogusławowi Woźnicy i jego zastępcy, a także wysłuchali uwag i wyjaśnień z ich strony.

3. Warunki bytowe osadzonych

Zakład Karny w Białej Podlaskiej jest zakładem karnym typu zamkniętego przeznaczonym dla recydywistów penitencjarnych, z oddziałami: dla tymczasowo aresztowanych, terapeutycznym dla skazanych uzależnionych od alkoholu, typu półotwartego dla recydywistów penitencjarnych. Pojemność Zakładu obliczona została na 278 miejsc. W dniu 31.03.2008 r. w Zakładzie przebywało faktycznie 406 osadzonych, zaś ewidencyjnie 409. Oznacza to, że zaludnienie w tych dniach wynosiło 146 % pojemności tej jednostki. Z uzyskanych danych wynikało, że w liczbie 406 osadzonych było: 80 tymczasowo aresztowanych, 324 skazanych oraz 2 ukaranych. Liczba skazanych zgodnych z profilem jednostki wynosiła 199 osób, w tym 30 w wyniku pozytywnie rozpatrzonej prośby o przetransportowanie do tej jednostki. Liczba skazanych spoza profilu Zakładu wynosiła 128 w tym: drugie sprawy z zastosowaniem tymczasowego aresztowania – 16, drugie sprawy bez stosowania tymczasowego aresztowania - 42, oczekujących na klasyfikację - 26, zatrudnionych – 20, oczekujących na przetransportowanie do innych jednostek penitencjarnych – 24.

Dyrektor Zakładu wyjaśnił, że dotychczasowe przeludnienie jednostki zwiększa się również z tego powodu, iż do oddziału terapeutycznego są przywożeni skazani wcześniej niż zostało to z personelem ustalone. Przeciętny czas oczekiwania skazanego na przyjęcie do oddziału terapeutycznego wynosi około 19 miesięcy, zaś liczba zarejestrowanych skazanych oczekujących na przyjęcie do oddziału terapeutycznego w 2007 r. wynosiła - 168.

W oddziale terapeutycznym powinno przebywać 24 skazanych (w dniu wizytacji w oddziale realizowało terapię 29).

Problem przeludnienia rzutuje także na nadgodziny w dziale ochrony oraz w dziale kwatermistrzowskim (głównie kierowcy).

Osadzeni przebywają w dwóch budynkach mieszkalnych (w dwukondygnacyjnym i parterowym). Stan techniczny budynków oraz cel mieszkalnych należy uznać za dość dobry. Najlepsze warunki bytowe zapewnione są w budynku parterowym, w którym przebywają osadzeni zakwalifikowani do odbywania kary pozbawienia wolności w warunkach zakładu karnego typu półotwartego.

Wnioski pracowników BRPO, które zostały zawarte w Informacji z 1994 roku dotyczące pozyskania środków finansowych na realizację poprawy warunków technicznych poszczególnych obiektów oraz na dokończenie prac związanych z budową nowego obiektu zostały zrealizowane. Obecnie trwają jedynie niezbędne prace związane z bieżącymi remontami cel mieszkalnych. Ze względu na panujące przeludnienie są one jednak ograniczone do niezbędnych potrzeb. Natomiast nie udało się dotychczas zlikwidować przeludnienia jednostki.

W ostatnim sprawozdaniu z wizytacji Zakładu, przeprowadzonej w dniach 23 i 26 listopada 2007 r. przez sędziego penitencjarnego Sądu Okręgowego w Lublinie, zwrócono po raz kolejny uwagę m. in. na potrzebę zmiany lokalizacji wartowni oraz utworzenie poczekalni dla osób oczekujących na widzenie. Wskazano również na potrzebę zwiększenia obsady etatowej Zakładu o dodatkowy etat wychowawcy oraz dwa etaty w dziale ochrony, ze względu na wysoki stan nadgodzin.

Na 40 osób objętych rozmowami, 22 (55%) oceniło te warunki jako dobre lub dość dobre, 15 (37, 5%) jako znośne, zaś 3 osoby (7, 5 %) za złe i raczej złe. Uwagi osadzonych głównie dotyczyły panującej ciasnoty w celach – zgłosiło je aż 21 osadzonych, możliwości korzystania w celach tylko z zimnej wody – 3 oraz przebywania w celi wilgotnej i zagrzybionej – 2.

4. Wyżywienie w ocenie osadzonych

Od 2 lat kuchnia Zakładu spełnia normy HACCP. Pomieszczenia kuchni więziennej sprawiają dobre wrażenie. Są wyłożone jasną glazurą oraz terakotą. Posiadają sprawną wentylację.

W dniu wizytacji kuchni przez pracowników BRPO, przygotowywano osadzonym 13 diet (11 lekkostrawnych i 2 cukrzycowe). Próbkę posiłków były przechowywane właściwie.

Spośród ankietowanych, 28 (70 %) osób oceniło oferowane im w Zakładzie wyżywienie jako dobre i dość dobre, za znośne uznało je 10 osób (25 %). Dwie osoby oceniło wyżywienie jako złe.

Ankietowani wskazywali na to, że: wyżywienie jest niesmaczne (6 uwag), jest za mało owoców i surówek (4), jedzenie jest monotonne (4), oferowane są zbyt małe porcje pożywienia (4).

5. Opieka zdrowotna

Ambulatorium Zakładu składa się z trzech pomieszczeń (ambulatorium, gabinetu zabiegowego i stomatologicznego) oraz celi izby chorych. Stwierdzono podczas wizytacji, że cela ta była zajęta przez czterech osadzonych, którzy nie wymagali opieki medycznej. Byli umieszczeni w tej celi z powodu przeludnienia Zakładu.

W dniu wizytacji w służbie zdrowia zatrudnieni byli:

- kierownik ambulatorium - specjalizacja chirurgia - 0, 50 etatu;
- st. asystent - specjalizacja choroby wewnętrzne - 0, 30 etatu;
- st. asystent – specjalizacja stomatologia – 0, 50 etatu;
- dwóch funkcjonariuszy na etacie starszego pielęgniarza i pielęgniarki.

Ponadto, w ramach umowy zlecenia zatrudnionych jest czterech lekarzy posiadających następujące specjalizacje: choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, dermatologia.

W ambulatorium w 2007 r. udzielono 6411 porad lekarskich i stomatologicznych. W ramach badań profilaktycznych wykonano 732 badania RTG klatki piersiowej, 57 badań laboratoryjnych i 3 badania USG. W szpitalu społecznej służby zdrowia przebywało 5 osadzonych.

Spośród 40 ankietowanych, z opieki medycznej korzystało 29 osadzonych. Z tego 19 osób (65, 5%) uznało, że opieka ta jest dobra lub dość dobra, 3 (10, 4 %) że znośna, nie miały zdania na temat opieki 2 osoby (6, 8 %). Złą ocenę wystawiło 5 ankietowanych (17, 2 %). Odnotowano następujące uwagi: problemy z przepisaniem leków – (5), długie oczekiwanie na zlecone badania i wizytę u specjalisty – (2), lekarz stomatolog nie leczy tylko zatrauwa zęby – (1).

6. Traktowanie osadzonych przez funkcjonariuszy

Na 40 osób ankietowanych, tylko jeden osadzony stwierdził, że był traktowany źle - ponieważ został uderzony przez funkcjonariusza w twarz. Nie chciał jednak podać szczegółów na ten całego zajścia oraz złożyć oficjalnej skargi. Natomiast, aż 37 osadzonych (92,5%) oceniło traktowanie jako dobre, dwie osoby uznały traktowanie za znośne. Nie podawano żadnych uwag krytycznych, wręcz odwrotnie, wskazywano, że funkcjonariusze odnoszą się do nich w sposób kulturalny.

W Dziale Penitencjarnym jest zatrudnionych 8 funkcjonariuszy, w tym 6 wychowawców, psycholog i kierownik. Wszyscy posiadają wykształcenie wyższe

humanistyczne. Na jednego wychowawcę przypada więc obecnie ponad 60 osadzonych.

Spośród rozmówców, 30 osadzonych (75 %) oceniło wychowawców jako w pełni kompetentnych i chętnych do pomocy. Natomiast przeciwnego zdania było 4 ankietowanych (10 %). Nie miało zdania na ten temat 6 (15 %).

7. Analiza ilościowa i jakościowa skarg złożonych przez osadzonych, dotyczących Zakładu Karnego w Białej Podlaskiej.

W 2007 roku wpłynęło 66 skarg dotyczących osadzonych (z poprzedniego okresu pozostało do rozpatrzenia 3 skargi). W skargach pojawiały się zarzuty dotyczące:

- 1) opieki zdrowotnej – 14;
- 2) warunków bytowych – 17;
- 3) zatrudnienia - 8;
- 4) decyzji komisji penitencjarnej – 8;
- 5) traktowania przez funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej – 18;
- 6) przetransportowania – 10;
- 7) kar dyscyplinarnych – 12;
- 8) korespondencji – 8;
- 9) widzeń i rozmów telefonicznych – 12;
- 10) przepustek i zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego – 8;
- 11) innych spraw – 19.

Zdaniem administracji Zakładu najczęściej skarga jest reakcją na niekorzystne dla osadzonego rozstrzygnięcia, jak również na skrupulatne, konsekwentne i rygorystyczne egzekwowanie przez funkcjonariuszy obowiązków od skazanych i tymczasowo aresztowanych. Zdarzają się również przypadki kiedy skarga jest wynikiem niewłaściwego wykonywania obowiązków służbowych przez funkcjonariusza, które spowodowane było natłokiem zadań.

Spośród 69 skarg, siedem zostało uznanych za zasadne. W 2006 roku skarg zasadnych było tylko dwie. Wzrost skarg zasadnych, skutkowało wprowadzeniem do harmonogramu szkoleń wewnętrznych funkcjonariuszy problematyki skargowej. Była ona również omawiana na posiedzeniach kierownictwa Zakładu.

W 2008 roku do dnia 01.04.2008 r. wpłynęło 15 skarg. Główne zarzuty dotyczyły: przetransportowania – 5, przepustek i zezwoleń na opuszczenie zakładu karnego – 3, kar dyscyplinarnych – 2 i warunków bytowych – 2. Pojedyncze skargi dotyczyły: decyzji dyrektora, traktowania przez funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej oraz opieki zdrowotnej.

Z wykazu spraw sądowych skierowanych przeciwko Zakładowi wynika, że aktualnie prowadzone są sprawy cywilne dotyczące odszkodowania za przebywanie w celi przeludnionej, osadzenia wspólnie z osobami palącymi, utratę zdrowia.

8. Środki przymusu bezpośredniego oraz wykonanie kary umieszczenia w celi izolacyjnej

W Zakładzie funkcjonuje jedna cela zabezpieczająca oraz jedna cela izolacyjna. Cella zabezpieczająca była świeżo po przeprowadzonym malowaniu. Zamontowano w niej kamerę, z której obraz jest przekazywany do stanowiska dowódcy zmiany. Pobyt osoby umieszczonej w celi zabezpieczającej jest nagrywany tylko podczas jej pobytu w tej celi (nagrywanie wizji i fonii) oraz w trakcie doprowadzania - tylko wizja (widok z kamery umieszczonej w korytarzu oddziału). Nie ma natomiast na wyposażeniu dowódcy zmiany kamery przenośnej, przeznaczonej do nagrywania zachowania się osadzonego w czasie rozpoczęcia akcji stosowania środków przymusu bezpośredniego.

W 2007 r. środki przymusu bezpośredniego były stosowane wobec 5 osadzonych. W stosunku do jednej osoby dwukrotnie. Decyzję o ich użyciu dwukrotnie podejmował dyrektor Zakładu, raz dowódca zmiany oraz dwukrotnie inni funkcjonariusze. Siła fizyczna była użyta sześć razy, cella zabezpieczająca jeden raz, założenie pasa obezwładniającego jednoczęściowego jeden raz, założenie kasku ochronnego jeden raz oraz dwukrotnie założono kajdany. Podstawą do zastosowania środka przymusu bezpośredniego w 3 przypadkach było rażące nieposłuszeństwo, w 2 ucieczka osoby pozbawionej wolności, w jednym zamach na życie lub zdrowie innej osoby. W bieżącym roku nie zachodziła konieczność umieszczenia osadzonego w celi zabezpieczającej.

Analizując dane zawarte w ocenie atmosfery wychowawczej i wyników oddziaływań resocjalizacyjnych można stwierdzić, że liczba osadzonych wobec których stosowano środki przymusu bezpośredniego w ostatnich 3 latach utrzymywała się na zbliżonym poziomie (2005 – 5, 2006 – 4, 2007 – 5). W podanych danych najwięcej tego typu zdarzeń miało miejsce w roku 2002 (13) i 2004 (9).

W trakcie prowadzonej w Zakładzie wizytacji nie przebywali na jego terenie osadzeni, w stosunku do których w ostatnich 6 miesiącach były użyte środki przymusu bezpośredniego.

W bieżącym roku karę umieszczenia w celi izolacyjnej wykonywano 23 razy. Przeprowadzono rozmowy z 3 osadzonymi, którzy w ostatnim czasie byli umieszczeni w celi izolacyjnej. Osadzeni ci znali podstawę ich ukarania. Potwierdzili, że psycholog rozmawiał z nimi w celi mieszkalnej podczas odbywania kary. Natomiast wszyscy trzej twierdzili, że przed wykonaniem kary umieszczenia w celi izolacyjnej nie rozmawiali z

lekarzem bądź psychologiem, a także wychowawcą. Wymierzenie tej kary dyscyplinarnej odbyło się podczas posiedzenia Komisji Penitencjarnej.

9. Cudzoziemcy w Zakładzie

Jak już na wstępie napisano, w dniu wizytacji w Zakładzie przebywało 4 obcokrajowców. Jeden z nich pochodził z Białorusi oraz trzech z Rosji. W trakcie przeprowadzonej z nimi rozmowy nie zgłaszali żadnych skarg dotyczących pobytu w Zakładzie (nie potrzebowali tłumacza, ponieważ można się było z nimi porozumiewać w języku polskim). Nie byli zorientowani co do możliwości zapoznania się z tłumaczeniem na język rosyjski niektórych aktów prawnych, związanych z ich pobytom w Zakładzie. Posiadali natomiast wiedzę o tym, że biblioteka więzienna dysponuje książkami w języku rosyjskim. Żaden z obcokrajowców nie zgłaszał skarg co do pobytu w Zakładzie oraz warunków bytowych w jakich przebywa.

10. Wypadki nadzwyczajne

W roku 2007 w Zakładzie zarejestrowano 20 wypadków nadzwyczajnych. Wśród nich było cztery przypadki zdarzeń, które nie miały miejsca na terenie Zakładu, a co za tym idzie nie wpływały bezpośrednio na stan ładu czy bezpieczeństwa (ucieczka z miejsca zatrudnienia (2), z konwoju policji oraz zgon w szpitalu). Z informacji zawartej w Analizie stanu ładu, porządków i nastrojów panujących wśród osadzonych wynika, że liczba wypadków nadzwyczajnych w ostatnich dwóch latach utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W 2006 roku wypadków nadzwyczajnych było 16. Począwszy od 2000 roku najmniej tego typu zdarzeń odnotowano w latach 2003 i 2005 (odpowiednio 5 i 8).

Wśród nadzwyczajnych wypadków, dotyczących bezpośrednio osadzonych oraz Zakładu, w 2007 r. ujawniono czterokrotnie nielegalne posiadanie telefonu komórkowego (ujawnienie dotyczyło 3 skazanych i jednego tymczasowo aresztowanego). Tylko w jednym przypadku ustalono, że telefon był dostarczony przez osobę z zewnątrz. W pozostałych przypadkach źródła pochodzenia telefonu komórkowego nie ustalono.

Z ważniejszych zdarzeń odnotowano:

- jeden przypadek posiadania środka odurzającego – amfetaminę. Po zakończonym widzeniu znaleziono u skazanego w bieliźnie woreczek foliowy. Amfetaminę dostarczyła osoba odwiedzająca, która przyznała się do tego czynu;
- jedną próbę samobójczą. Tymczasowo aresztowany usiłował powiesić się na szmacianej pętli przymocowanej do półki na sprzęt RTV. Była to już jego 3 próba samobójcza;

- samouszkodzenia dokonane przez dwóch skazanych i trzech tymczasowo aresztowanych (pięć przypadków). W dwóch przypadkach były pocięcia przedramion, a w trzech połknięcia ciał obcych. Samouszkodzenia spowodowane były: protestem na zastosowanie tymczasowego aresztowania, próbą wymuszenia zmiany celi mieszkalnej, obniżonym stanem emocjonalnym związany z osadzeniem, słabą umiejętnością radzenia sobie w sytuacjach trudnych, trudnościami adaptacyjnymi.

11. Podkultura przestępcza

W ostatnich 3 latach procentowa liczba osadzonych deklarujących swoje uczestnictwo w życiu podkultury więziennej kształtowała się na zbliżonym poziomie (w roku 2005 – 17, 8 %, w 2006 – 17, 7 %, w 2007 – 17, 2 %.). Zdaniem administracji Zakładu, w środowisku recydywistów udział w podkulturze więziennej jest często deklaracyjny i wynika jedynie z faktu udziału w strukturach nieformalnych podczas poprzedniego okresu odbywania kary pozbawienia wolności, a nie z atrakcyjności podkultury więziennej, która systematycznie od lat traci na znaczeniu.

W Zakładzie osadzeni przebywają zarówno w celach jednorodnych jak i mieszanych.

Spośród 40 ankietowanych, 8 podało, że jest uczestnikami podkultury więziennej. Jeden osadzony stwierdził, że nie wie na czym to polega.

Na pytanie, czy rozmówca doznał przykrości ze strony osadzonych należących do podkultury więziennej - 39 ankietowanych stwierdziło, że nie. Tylko jeden osadzony potwierdził, że był dręczony przez tzw. grypsujących. Nie zgłosił jednak tego funkcjonariuszom Służby Więziennej. W celach mieszanych zdaniem osób, które nie uczestniczą w podkulturze więziennej, atmosfera jest dobra.

12. Zajęcia kulturalno – oświatowe i sportowe. Możliwość korzystania z prasy i książek

Stan książek w bibliotece więziennej w 2007 r. wynosił 7932. Najwięcej książek czytają osoby tymczasowo aresztowane. Czynnikiem zachęcającym osadzonych do czytelnictwa jest wydawana (co miesiąc) broszura przedstawiająca propozycje biblioteczne oraz przeprowadzane konkursy biblioteczne na najaktywniejszego czytelnika. Zakład prenumeruje prasę służbową oraz otrzymuje ją ze zwrotów.

Spośród 40 ankietowanych, 32 z nich dokonało oceny możliwości korzystania z prasy i książek. Jako dobrą i dość dobrą oceniło ją 28 ankietowanych (87, 5 %), za znośną uznało 3 (9, 4 %), jedna zaś za raczej złą.

Pomimo tak wysokiej oceny, podano kilka uwag: dużo książek lecz są to pozycje już stare (3), brak jest aktualnych kodeksów (1), nie ma katalogu książek i wyboru dokonuje się losowo (2), za mało prasy oferowanej przez administrację zakładu karnego (1).

Pozytywnie natomiast oceniono możliwość dostarczania prasy przez rodzinę (podczas widzeń oraz przekazywanej poprzez funkcjonariusza pełniącego służbę w biurze przepustek).

W Zakładzie zlikwidowano jedną świetlicę, którą zagospodarowano na cele mieszkalną. Główne zajęcia świetlicowe odbywają się w kompleksie przeznaczonym na działalność kulturalno oświatową i sportową. Największym zainteresowaniem wśród osadzonych cieszą się zajęcia w salce do ćwiczeń fizycznych. Natomiast w okresie letnim boisko. Rozgrywane są na nim gry w siatkówkę oraz kometkę.

Sytuację zakresie możliwości korzystania z tych zajęć 20 ankietowanych oceniło jako dobrą i dość dobrą (50 %), za znośną uznało 6 (15 %). Tylko jeden osadzony ocenił ją jako raczej złą. Trzynastu (32, 5 %) ankietowanych nie potrafiło wydać opinii na ten temat.

Oceniając ofertę kulturalno – oświatową oraz sportową, jaką Zakład oferuje osadzonym należy stwierdzić, że jest ona bogata i urozmaicona. Oprócz zajęć świetlicowych oraz oglądania programów telewizyjnych, osadzeni mają możliwość wykonywania rękodzieła w pracowniach: malarskiej, rzeźbiarskiej i modelarskiej.

W ramach oddziaływań i przedsięwzięć penitencjarnych osadzeni uczestniczyli w 2007 r. w organizowanych na terenie Zakładu koncertach muzycznych oraz spektaklach terapeutycznych.

W ramach zajęć sportowych, w ubiegłym roku brało udział regularnie około 50 osadzonych. Prowadzone były różnorakie rozgrywki. Skazani rozgrywali mecze w piłce siatkowej oraz nożnej. Odbywały się turnieje w tenisie stołowym.

W prowadzonych rozgrywkach często dochodzi do zmagania sportowych (w różnych konkurencjach) pomiędzy drużynami osadzonych i funkcjonariuszy Służby Więziennej.

13. Posługi religijne

W roku 2007 posługę duszpasterską sprawowali kapłan katolicki i prawosławny. Kapłani zatrudnieni są odpłatnie. Świadczyli oni posługę religijną w formie odprawiania cotygodniowych niedzielnych Mszy Świętych, spotkań indywidualnych, zajęć katechizacyjnych, rekolekcji, udzielania sakramentów świętych.

Odprawiana na terenie Zakładu Msza Święta jest transmitowana za pośrednictwem radiowęzła do wszystkich cel mieszkalnych. Do Zakładu przychodzą wolontariusze z ruchu Odnowy w Duchu Świętym oraz Świadkowie Jehowy.

W 2007 r. czterech skazanych wzięło udział w pielgrzymce na Jasną Górę, jako opiekunowie osób niepełnosprawnych.

Spośród 40 ankietowanych, tylko 17 korzystało z usług religijnych. Dwie z nich zgłosiły uwagi, które raczej nie związane były bezpośrednio z usługą religijną. Skazany twierdził, że nie wie w jakich godzinach odbywają się Msze Święte, natomiast tymczasowo aresztowany uważał, że pomimo zastosowanej izolacji powinien uczestniczyć bezpośrednio w Mszach Świętych.

14. Zatrudnienie

W 2007 roku Zakład dysponował 32 etatami przeznaczonymi na prace porządkowe i pomocnicze na rzecz zakładu karnego. Najniższa stawka godzinowa osadzonego zatrudnionego przy pracach porządkowych i pomocniczych wynosiła w październiku 2007 r. - 2. 55 zł., maksymalna - 2. 80. W Zakładzie dodatkowo nieodpłatnie przy pracach porządkowych zatrudniano 7 osadzonych (średnie zatrudnienie miesięczne).

Poza terenem Zakładu zatrudnionych było odpłatnie 61 osadzonych, natomiast przy pracach publicznych i charytatywnych nieodpłatnie 41 osadzonych (średnie miesięczne zatrudnienie).

Spośród 40 ankietowanych, 12 było zatrudnionych (7 odpłatnie i 5 nieodpłatnie). Tylko jedna osoba żaliła się, że zarobki jakie otrzymuje za pracę, są jej zdaniem za niskie.

15. Porządek wewnętrzny oraz analiza danych zawartych w ocenie atmosfery i wyników oddziaływań resocjalizacyjnych i analizie stanu ładu, porządku i nastrojów panujących w Zakładzie w roku 2007

W Zarządzeniu nr 26/2007 Dyrektora Zakładu Karnego w Białej Podlaskiej w sprawie ustalenia porządku wewnętrznego, nie stwierdzono niezgodności z normami prawnymi. We wszystkich celach znajdują się jego egzemplarze. Natomiast nie wszyscy osadzeni są zainteresowani zapoznaniem się z uregulowaniami zawartymi w Porządku wewnętrznym. Potwierdzało się to podczas rozmów prowadzonych przez pracowników BRPO z osadzonymi.

Analizując treść zapisów zawartych w Ocenie i Analizie należy stwierdzić, że pomimo tak dużego przeludnienia, atmosfera panująca wśród osadzonych w Zakładzie jest dobra. Świadczą o tym informacje przedstawione w tych dokumentach dotyczące m. in. wypadków nadzwyczajnych, stosowania środków przymusu bezpośredniego, skarg.

Dużą zasługę w zakresie kształtowania właściwej atmosfery wychowawczej ma bogata oferta zajęć kulturalno – oświatowych i sportowych oraz zatrudnienie znacznej

liczby osadzonych, a także polityka wnioskowania o warunkowe przedterminowe zwolnienie oraz przepustkowa. W 2007 r. dyrektor Zakładu udzielił 2591 zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego.

16. Wnioski

W Zakładzie Karnym w Białej Podlaskiej generalnie rzecz biorąc są przestrzegane podstawowe prawa osób pozbawionych wolności. Humanitarne i praworządne traktowanie osadzonych kształtuje korzystną atmosferę wychowawczą.

Należy jednak stwierdzić, że osadzeni w tym Zakładzie nie mają zapewnionej normy powierzchni celi mieszkalnej, o której mowa w art. 110 par. 2 Kodeksu karnego wykonawczego. Według statystyki CZSW jest to najbardziej przeludniona jednostka penitencjarna w kraju.

Oceniając podejmowane w Zakładzie działania zmierzające do zmniejszenia panującego w nim przeludnienia uprawnione jest twierdzenie, że zostały wyczerpane w tym zakresie własne możliwości Zakładu. Zdaniem osób wizytujących, można jednak obniżyć stan osadzonych oraz uzyskać poprawę warunków osadzenia w tej jednostce; wymaga to jednak podjęcia szerszych działań, zwłaszcza ze strony Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Lublinie oraz Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

Za celowe uważa się również zwiększenie obsady etatowej w Zakładzie. Funkcjonariusze Służby Więziennej powinni mieć zagwarantowany czas na odpoczynek zwłaszcza ci, którzy pracują w bezpośrednim kontakcie z osadzonymi oraz kierowcy.

Niezależnie od powyższego Kierownictwo Zakładu Karnego w Białej Podlaskiej powinno przeanalizować i odnieść się do uwag zgłaszanych przez osoby ankietowane oraz przedstawionych w tej Informacji.

mgr Ewa Dawidziuk
Starszy radca

mgr Zbigniew Kuźma
Główny Specjalista